

LANDSFORENINGEN
UVENTET BARNEDØD

Sluttrapport

Prosjektnavn:

Rettigheter når et barn dør

Prosjektnummer: 2005/1/0494

Virksomhetsområde: Forebygging

Prosjektleder: Line Schrader

Forord

Landsforeningen uventet barnedød (LUB) har i dette prosjektet utarbeidet den elektroniske veilederen *Foreldres rettigheter når barn dør*: www.lub.no/rettigheter.

Tusen takk til ExtraStiftelsen for støtte som gjorde dette prosjektet mulig!

Tusen takk til Jane Sjøbrend som har nedlagt mange timers frivillig innsats i prosjektet. En spesiell takk til Torun Soknes og Leif Martin Salvesen for nyttig hjelp og innspill underveis i prosessen.

Tusen takk til alle foreldre som har delt sine erfaringer med oss og kommet med nyttige innspill. Dette har vært helt avgjørende for å vite hvilke problemer etterlatte foreldre opplever med systemet og hvilken informasjon de har mest behov for.

Oslo, 15.02.2012

Landsforeningen uventet barnedød
v/ Line Schrader

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	3
Bakgrunn og målsetting	4
Prosjektgjennomføring	4
Resultater og resultatvurdering	5
Konklusjon og videre planer	5

Sammendrag

BAKGRUNN OG MÅLSETTING: Landsforeningen uventet barnedød (LUB) har fått mange henvendelser fra foreldre som er usikre på hvilke rettigheter de har knyttet til permisjon, sykmelding og stønadsordninger. Også helsepersonell og ansatte i NAV er ofte usikre på dette. Det er derfor ikke gitt at foreldre finner fram til de beste løsningene. Norge har i dag flere gode ordninger knyttet til permisjons- og stønadsordninger. Likevel erfarer vi at dagens ordninger faller uheldig ut for etterlatte foreldre.

Målsettingen med prosjektet var å gjøre informasjon om permisjons- og trygderettigheter ved tap av barn oversiktlig og lett tilgjengelig for målgruppen, gjennom en elektronisk veileder.

PROSJEKTGJENNOMFØRING: Veilederen er utarbeidet av styremedlem/kontaktperson i LUB Jane Sjøbrend i samarbeid med fagkonsulent/redaktør Line Schrader. Sjøbrend har samlet informasjonen, og Schrader har satt sammen tekst tilpasset et elektronisk format. Veilederen er basert på offentlig informasjon om permisjons- og trygderettigheter, dagens regelverk og dialog med aktuelle fagpersoner i NAV, forsikringsbransjen og Folkeregisteret. Innspill fra etterlatte foreldre har også vært viktige.

På bakgrunn av arbeidet med veilederen har LUB startet politisk påvirkningsarbeid for å bedre etterlatte foreldres rettigheter.

RESULTATER OG RESULTATVURDERING: Veilederen ble publisert på LUBs nettsider i mars 2011: www.lub.no/rettigheter. I veilederen beskrives etterlatte foreldres rettigheter knyttet til permisjon, sykmelding, tilrettelegging på arbeidsplassen, stønadsordninger og psykososial hjelp. Veilederen gjør det enkelt å finne fram til aktuelle rettigheter og til regelverket tilknyttet rettighetene.

KONKLUSJON OG VIDERE PLANER: Veilederen møter et stort behov for informasjon blant etterlatte foreldre, og helsepersonell og NAV-ansatte som møter disse foreldrene. Veilederen gjør det enklere å finne fram i ”informasjonsjungelen”. Dette bidrar til at etterlatte foreldre får den støtte og permisjoner de har krav på. Veilederen vil oppdateres ved behov slik at informasjonen skal være aktuell også i framtiden. Vi har startet politisk påvirkningsarbeid for et system som er bedre tilpasset etterlatte foreldres behov, et arbeid vi vil fortsette.

Bakgrunn og målsetting

Bakgrunnen for prosjektet er de mange henvendelsene LUB har fått fra foreldre som er usikre på hvilke rettigheter de har knyttet til permisjon, sykmelding og stønadsordninger. Også helsepersonell og ansatte i NAV er ofte usikre på dette. Det er derfor ikke gitt at foreldre finner fram til de beste løsningene. Norge har i dag flere gode ordninger knyttet til permisjons- og stønadsordninger. Like fullt erfarer vi at dagens ordninger faller uheldig ut for unge etterlatte foreldre som raskt planlegger/blir gravide igjen. Da kan det bli skjebnesvangert hvilke løsninger du har valgt mht. til konsekvenser knyttet til opparbeidelse av rettigheter ved for eksempel sykdom og feriepenger.

Studier viser at faktabasert og tydelig informasjon bidrar til orden i det kaoset som oppstår under en krise. Sorgen over å miste sitt barn er til tider altoppslukende, med lavt energinivå, nedstemthet og mangel på konsentrasjon som vanlige følger. Å sette seg inn i tunge byråkratiske systemer oppleves derfor ofte som særlig krevende for mange etterlatte. Samtidig er det avgjørende for de etterlattes hverdag at de vet om og kan benytte seg av de støtteordningene som faktisk eksisterer i dag.

Målsettingen med prosjektet var å gjøre informasjon omkring permisjons- og trygderettigheter ved tap av barn oversiktlig og lett tilgjengelig for målgruppen, gjennom et elektronisk veiledningshefte.

Målgruppen for veilederen er foreldre som mister barn under svangerskapet, ved fødsel eller i barnets første leveår og deres nettverk. I tillegg er en målgruppe helsepersonell og annet hjelpeapparat som møter etterlatte i sorg.

Prosjektgjennomføring

Prosjektleder fagkonsulent/redaktør i LUB Line Schrader har samarbeidet med styremedlem og kontaktperson i LUB Jane Sjøbrend om å utarbeide den elektroniske veilederen. Jane Sjøbrend har samlet informasjonen til heftet, og Schrader har på den bakgrunn satt sammen tekst tilpasset et elektronisk format og lagt veilederen ut på LUBs nettsider www.lub.no. Sjøbrend har innhentet informasjon om foreldrenes permisjons- og trygderettigheter, satt seg inn i dagens regelverk og og gå i dialog med aktuelle fagpersoner i NAV og Helse- og omsorgsdepartementet. Sjøbrend har også innhentet erfaringer fra andre etterlatte som har møtt på problemer. Disse fikk hun kontakt med via LUBs Facebookside, informasjon i LUBs medlemsblad *Oss foreldre imellom*, www.lub.no og *Englesiden.com*, et lukket nettforum for foreldre som har mistet barn. Schrader har bistått Sjøbrend underveis i dette arbeidet. Vi har kvalitetssikret informasjonen underveis og sluttproduktet gjennom NAV-ansatt og LUB-medlem Leif Martin Salvesen og etterlatt mor/forfatter av kapittel om rettigheter i boken *Små føtter setter også spor*, Torun Soknes.

Veilederen ble publisert i mars 2011. Se www.lub.no/rettigheter.

I arbeidet med prosjektet så vi at dagens system kan slå svært uheldig ut for etterlatte foreldre. LUB satte derfor i gang med politisk påvirkningsarbeid for å forsøke å bedre etterlatte foreldres rettigheter. Vi sendte inn våre innspill i forbindelse med et representantforslag fra Høyre våren 2011 som ønsker å endre regelverket for foreldrepenger ved barnedødsfall. Her pekte vi på problemene med dagens regelverk, og ba om et møte angående dette. I forbindelse med dette hadde Schrader, Sjøbrend og generalsekretær i LUB Trond Mathiesen et møte med aktuelle stortingspolitikere i mai 2011. Høsten 2011 har LUB hatt møter med søsterorganisasjoner og Legeforeningen der vi har diskutert problemet med at sorg ikke gir rett til sykemelding. Vi mener sterk sorg bør gi rett til sykmelding/permisjon ved behov, og ønsker å påvirke til dette i samarbeid med andre aktuelle foreninger/organisasjoner. Vi planlegger å fortsette det politiske påvirkningsarbeidet for et system som også generelt er bedre tilpasset etterlatte foreldres behov.

Resultater og resultatvurdering

Foreldres rettigheter når barn dør, www.lub.no/rettigheter, er en veileder i etterlatte foreldres rettigheter knyttet til permisjon, sykmelding, tilrettelegging på arbeidsplassen, stønadsordninger og psykososial hjelp. Dette beskrives i veilederen på en oversiktlig og lett tilgjengelig måte. Alle regler om rettigheter etc er i den publiserte veilederen linket til lovtekster og aktuelle offentlige dokumenter som er publisert på nett. Veilederen har gjort det enkelt for både etterlatte foreldre, helsepersonell og ansatte i NAV å finne fram til aktuelle rettigheter foreldre har og regelverket rundt disse rettighetene. Vi får gode tilbakemeldinger på veilederen. Dette er noe det tydelig er stort behov for. Som en elektronisk publikasjon, er veilederen lett tilgjengelig. Den er også lett å revidere, noe som er nødvendig å gjøre hver gang regelverk og støtteordninger endres.

Konklusjon og videre planer

I dette prosjektet har vi utarbeidet den elektroniske veilederen *Rettigheter når barn dør*. Dette er en veileder i etterlatte foreldres rettigheter knyttet til permisjon, sykmelding, tilrettelegging på arbeidsplassen, stønadsordninger og psykososial hjelp. Veilederen møter et stort behov for informasjon blant etterlatte foreldre, og helsepersonell og NAV-ansatte som møter disse foreldrene. Denne veilederen, som også viser til aktuelle lovparagrafer og nettsider, gjør det enklere å finne fram i ”informasjonsjungelen”. Dette bidrar til at etterlatte foreldre får den støtte og permisjoner de har krav på. I arbeidet med prosjektet så vi at dagens system kan slå svært uheldig ut for etterlatte foreldre. Vi har på bakgrunn av dette startet politisk påvirkningsarbeid for å endre systemet. Vi vil fortsette det politiske påvirkningsarbeidet for et system som er bedre tilpasset etterlatte foreldres behov i tiden framover. Veilederen vil oppdateres ved behov slik at informasjonen skal være aktuell også i framtiden.